

WYMAGANIA EDUKACYJNE

PLASTYKA – KLASA VI

Uczeń kończący klasę VI powinien opanować wiadomości i umiejętności z zakresu:

1. ABC sztuki

- terminy: *oryginał, kopia, falsyfikat, reprodukcja, plagiat, piractwo, własność intelektualna*
- sposoby korzystania z dzieł sztuki: prawo autorskie, prawo cytatu, domena publiczna

2. Światłocień

- terminy: światłocień, modelunek światłocieniowy
- funkcje światłocienia
- sposoby ukazywania światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice
- efekty światłocieniowe w sztuce nowoczesnej i najnowszej

3. Perspektywa

- terminy: *perspektywa, perspektywa rzędowa (pasowa), perspektywa kulisowa, perspektywa zbieżna (linearna), linia horyzontu, punkt zbiegu, skrót perspektywiczny, perspektywa powietrzna, perspektywa barwna, perspektywa aksonometryczna, perspektywa umowna*
- funkcje perspektywy w dziele plastycznym
- perspektywa w malarstwie, rysunku i fotografii
- plany w dziele sztuki
- cechy charakterystyczne perspektywy rzędowej i kulisowej
- perspektywa pasowa w malarstwie egipskim
- zastosowanie perspektywy kulisowej
- rodzaje perspektywy zbieżnej: czołowa, żabia, z lotu ptaka, krawędziowa (ukośna)
- cechy charakterystyczne perspektywy zbieżnej (linearnej)
- zastosowanie perspektywy zbieżnej w rysunku i malarstwie
- cechy charakterystyczne perspektywy powietrznej i barwnej
- sposób wyrażania przestrzeni na płaszczyźnie za pomocą perspektywy powietrznej i barwnej
- cechy charakterystyczne perspektywy aksonometrycznej i umownej
- sposób wyrażania przestrzeni na płaszczyźnie za pomocą perspektywy aksonometrycznej i umownej

4. Rysunek

- terminy: lawowanie, frotaż, karykatura, komiks
- rysunek jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne
- środki wyrazu plastycznego w rysunku
- rola rysunku w sztuce
- rodzaje rysunku: szkic, studium z natury, rysunek techniczny

5. Malarstwo

- terminy: impresjoniści, symboliści
- malarstwo jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne
- środki wyrazu plastycznego w malarstwie
- rodzaje malarstwa (realizm, abstrakcja, techniki malarskie)
- tematy w malarstwie (dzieła rodzajowe, historyczne, mitologiczne, religijne, pejzażowe, marynistyczne, batalistyczne, alegoryczne, symboliczne, fantastyczne, martwa natura, portret, akt)

- analiza przykładowego dzieła malarskiego
- malarstwo impresjonizmu i symbolizmu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje

6. Grafika

- terminy: matryca, rylec, dłuto, znak plastyczny, liternictwo, monotypia, ekslibris, akwaforta
- rodzaje grafiki i ich charakterystyka: grafika artystyczna (warsztatowa) i grafika użytkowa (stosowana)
- narzędzia i podłoża wykorzystywane w grafice artystycznej
- sposoby powstawania dzieł grafiki warsztatowej: ryt wklęsły, ryt wypukły
- różnorodność form grafiki użytkowej: plakat, grafika reklamowa, precyzyjna, książkowa, reprodukcyjna, komputerowa
- zasady nazewnictwa prac graficznych w zależności od materiału matrycy (drzeworyt, gipsoryt, miedzioryt, linoryt, kamienioryt)
- analiza i porównanie dzieł grafiki artystycznej i użytkowej

7. Rzeźba

- terminy: relief
- istota rzeźby jako dyscypliny plastycznej
- narzędzia rzeźbiarskie
- funkcje rzeźby
- rodzaje rzeźby: rzeźba wolno stojąca (w tym pomnik, posąg, rzeźba parkowa), rzeźba związana z architekturą (w tym płaskorzeźba), medal, moneta
- analiza i porównanie dzieł rzeźbiarskich

8. Architektura

- terminy: urbanistyka, architektura krajobrazu, mała architektura, architektura wnętrz, architektura inżynierska, szkoła chicagowska
- specyfika i rola architektury
- zasady dobrej architektury i funkcjonalnie zaplanowanej przestrzeni
- podział architektury ze względu na funkcje: mieszkaniową, sakralną, użyteczności publicznej, przemysłową
- podział architektury pod względem funkcji
- analiza i porównanie dzieł architektury
- ramy czasowe nowoczesnej architektury
- nowoczesna architektura – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje

9. Sztuka użytkowa

- terminy: design, ergonomia,
- design jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne
- rola formy i funkcji w designie
- środki wyrazu sztuki użytkowej
- różnice między rzemiosłem artystycznym a wzornictwem przemysłowym
- etapy tworzenia dzieł sztuki użytkowej

8. Wiedza o sztuce:

- zastosowanie perspektywy rzędowej w sztuce prehistorycznej
- perspektywa pasowa w malarstwie egipskim
- ramy czasowe impresjonizmu i symbolizmu
- ramy czasowe nowoczesnej architektury

- ramy czasowe secesji
- malarstwo, rzeźba, architektura secesji – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje

Przy określaniu poziomu nabytych umiejętności i stopnia opanowania wiadomości uwzględnia się:

- poziom uzdolnień i indywidualne możliwości ucznia,
- jego wysiłek wkładany w wywiązywanie się z powierzonych zadań,
- stosunek do zajęć,
- aktywność i zaangażowanie w czasie zajęć,
- uzyskany poziom umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej i wiadomości z zasad plastyki oraz historii sztuki,
- rozwijanie własnych umiejętności i zainteresowań plastycznych,
- podejmowanie dodatkowych zadań,
- włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- postawę wobec wytworów sztuki i dóbr kultury.

Elementy oceniane:

1. Umiejętności praktyczne:

- rysunek, praca malarska, graficzna, formowanie kształtu, przestrzeni, kompozycje plastyczne wykorzystujące różne materiały i formy,
- efekt końcowy jak i sam proces twórczy – zaangażowanie ucznia, stopień przekraczania samego siebie, barier twórczych, poznawczych i komunikacyjnych.

2. Wiedza teoretyczna z zakresu sztuki i aktywności plastycznej:

- pisemne testy i krótkie sprawdziany wiadomości uczniów,
- plastyczne ćwiczenia, quizy, zagadki,
- porządkowanie własnej wiedzy, kojarzenie faktów, dostrzeganie analogii,
- stopień przyswojenia wiadomości na określony temat,
- przygotowanie materiałów do lekcji na określony temat.

3. Aktywność na zajęciach.

4. Praca z zeszytem przedmiotowym: systematyczność, poprawność oraz estetyka wykonywanych ćwiczeń, prac domowych, podejmowanie zadań dodatkowych,

5. Odpowiedź ustna.

6. Praca domowa.

7. Stosunek ucznia do przedmiotu.

8. Praca pozalekcyjna, np.: udział w konkursach, kołach zainteresowań, pracy na rzecz szkoły i środowiska, itp.

KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW W SKALI OCEN SZKOLNYCH

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowywaniu dodatkowych wiadomości;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne zadania, projekty;
- opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu plastyki z wiadomościami z innych przedmiotów;
- potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy plastyczne;
- bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie;
- twórczo posługuje się różnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi;
- samodzielnie analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat;
- zawsze jest przygotowany do lekcji, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy;

- jest bardzo aktywny plastycznie (np. udział w konkursach, kółku plastycznym).

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnorodnych źródeł informacji;
- zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy.
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;
- umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i doбира technikę do tematu pracy;
- prawidłowo posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy;
- analizuje i porównuje dzieła sztuki;
zazwyczaj jest przygotowany do lekcji, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy;
- jest aktywny plastycznie (udział w konkursach, kółku plastycznym).

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności;
- próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki;
- zazwyczaj przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy;
- świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne techniki plastyczne;
- przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych;
- systematycznie pracuje na lekcjach;
- jest przygotowany do lekcji, prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela;
- posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje proste techniki plastyczne;
- samodzielnie wykonuje łatwe ćwiczenia plastyczne;
- współpracuje w grupie i podejmuje próby twórczości plastycznej;
- stara się systematycznie pracować na lekcjach;
- stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych;
- często jest nieprzygotowany do lekcji (brak potrzebnych materiałów), niesystematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste ćwiczenia;
- próbuje wyjaśnić najważniejsze terminy;
- jest nieprzygotowany do większości lekcji (brak potrzebnych materiałów);
- nie utrzymuje porządku w miejscu pracy i nie oddaje większości zadanych prac praktycznych;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);
- nie jest w stanie wykonać najprostszych ćwiczeń nawet przy pomocy nauczyciela;
- jest pasywny na lekcjach, nie uważa;
- nie oddał żadnej zadanej pracy praktycznej;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
- świadomie lekceważy podstawowe obowiązki szkolne;

- nie wykazuje żadnych chęci nauzenia się czegokolwiek, nadrobienia braków, poprawienia ocen.

Ocena niedostateczna nie wynika z braku możliwości czy braku uzdolnień ucznia. Należy ją traktować wyłącznie jako skutek całkowitej niechęci ucznia do przedmiotu i do pracy na lekcjach oraz braku zaangażowania, mimo usilnych starań nauczyciela.